

Kommentaariid Mastiff Specialty Show'le - Tallinnas 9. veebruaril 2008

Võtsin tõelise rõõmuga vastu kutse osaleda kohtunikuna 9. veebruaril 2008 Tallinnas toimunud Eesti Mastifite Tõuühingu X Erinäitusel. Tundsin Tallinnat veidi juba enne, kuna olen Eestit paar korda varem kohtunikuna külastanud, kuid pöördun siia alati rõõmuga tagasi. Tallinna vanalinn on väga võluv ja pakub küllaga avastamisrõõmu, sealt võib alati leida mõne uue nurgakese või väikese poe.

Üritus oli väga hästi organiseeritud, samuti ka vastuvõtt ja majutus hästi valitud asukohaga kesklinnas, mis võimaldas mul vabadel hekedel veidi linnas jalutada.

Samuti üllatas meeldivalt näirtusele registreeritud koerte arv, mille puhul oli täiesti vajalik kolme kohtuniku osalus. Isiklikult pidin ma hindama 80 koera, kuid kahe teise erakordselt kompetentse ja efektiivse kohtuniku Kristi Sherlingi ja Mel Palmi osalemine võimaldas mul lõpetada hindamised piisavalt kiiresti ja ilma eriliste takistusteta. Ja nüüd muljed tõugude kaupa.

BULLMASTIF. Osales äris suur arv – 19 koera. Esitletud koerte tõu tüübile vastavus, struktuur ja liikumine olid suurepärased. Selle raskesti kasvatatava tõu esindajate hulgast hindasin enim kolme koera: võistlejad numbriga REMARKABULL ENVY WHY BOTHER, REMARKABULL ESPRIT DE CORPS ja TSARSKAJA IDILIA BURZHUY, kvaliteedilt väga homogeensed. Kuid tõstsingi esile Tõu Parimaks REMARKABULL ENVY WHY BOTHER, kes pidas väga hästi vastu võrdluse parima emasega, kelle valisin Vastassugupoole Parimaks - LEMABULL MAKE YOUR WAY, keda olin eelnevalt võrrelnud kolme suurepärase emasega REMARKABULL ENJOY I`M JOY, BULLSTIFF NOSTRA ALMERA NICE GOLD ja HAREM ULMAF GWYN-GWYNET.

Mind üllatas üks Junior klassi koera TALISMAN UDACHI, kes oli oma noore ea kohta juba väga hästi arenenud ja kellel näen suurt tulevikku.

PURENEE MASTIF ja BRASIILIA FILA. Selle tõu puhul ei andnud esitletud subjektide väike arv mulle võimalust hinnata selle tõu kvaliteeti Eestis olgugi, et esitletud subjektid olid suurepärasel tasemel. BRASHILL DAQUERO juunior klassist vastas pea ja kere, korraliku naha ja sammu ulatuse poolest hästi tõu tüpaažile.

BORDOO DOGI. Osales 5 koera. Keskmiselt olid esitletud koerad head; kui ütlen head, siis pean silmas Euroopa keskmist taset samade vigadega, mida kohtame üsna tihti ja mis minu arvates ei tohiks aretuses lubada. Näiteks : pealuu ja näo luustiku ning koonu kuju muutumine ja sellega

kaasnevad kõrvalekalded, need on vead, millest ei tohi kasvatajad mööda vaadata, tõu tunnustele mõjub see ainult halvasti. Bordoo dogide puhul olen veel tähele pannud, et mõnel maal (näit. Venemaal) ei pöörata mõnedele tõudefektidele tähelepanu. Seletasin neile, et FCI tõustandardit tuleb igal maal respektierida. Kui tegemist on prantsuse tõuga, siis tuleb selle tõu tunnuseid respektierida, liigne leebus tuleb tõutunnustele ainult kahjuks. Standard on nagu mingi pudel ja tõug on selle sees olev vedelik, mis võtab pudeli kuju, mitte vastupidi. Diskussioon toimus rahumeelselt ja lõppes igati sümpaatselt mõlemale poolele ja näitas, et handler'id said hindamise põhimõttest aru.

ARGENTIINA DOGI. Märkasin, et esitletud koertel esines korrektne kuju, kasv ja värv, kuid silmnähtavalt liiga kerge luustik ning ebapiisav muskulatuur. Ainult ESTILO FUERTE AMORE INFINITY sai suurepärase hinnangu. Ei tohi unustada, et DOGI on jahikoer ja ta peab suurte kiskjate ja võimsate kaslastega silmitsi seisma (nagu näiteks puuma) ning liigse hapruse korral jääks ta lihtsalt kaotajaks. Näitusel koera ilu hinnates ei tohi unustada tõule algselt omistatud funktsiooni. Argentiina dogi funktsioon Euroopas on väga erinev sellest, mis oli päritolumaal, kuid alati tuleb meeles pidada algset funktsiooni, muidu jõuame selleni, et aretatakse 2 dogi – üks Lõuna-Ameerika, teine Euroopa oma. Mõnda tõugu juba ähvardab sellin risk (näiteks *Cirneco dell'Etna* – Sitsiilias jäneste püüdmise jahikoer, kes on muutumas Euroopa *coursing* subjektiks).

NAPOLI MASTIF. 3 kõige meeldivamat koera nii struktuurilt kui ka tüpaažilt. Väga tõupuhas liikumine tõu parimaks valitud koeral ISPOLIN ZAMBROZO talle järgnes vastassugupoole parim COMPAGNO ANTICO ETNA ja suurepärane CANIS GOMEISA LIONEL LISANDRO.

INGLISE MASTIF. Peaaegu kõik koerad olid väga hästi esitatud, väga heade tunnustega – laiad ja kandilised pead, massiivsed ja laiad kered, hästi arenenud muskulatuur. Tõule vastavalt korrektsed silmad, mis ei tohi olla liiga suured, mitte liiga "rullis" saba. Hea liikumisega, jõuline ja piisav sammu ulatus. Selle tõu hulgast hindasin tõu parimaks BEWILLE`S BLOWHARD JACK. Märkimisväärne oli ka noorteklassi emane koer BARBARELLA BRULLEMAIL (VSP) ja üldiselt kõik teised ka.

ITAALIA CORSO. Ma ei oodanud itaalia corsode nii suurt arvu – neid oli kataloogis 20. Heade tunnustega, korraliku kehaehitusega terved koerad. *Nüüd ei saa päris hästi aru..* Tõu parimaks valisin GREY LALA IZ ZOSVEDIJA ADOMASA. Vastassugupoole parim oli JOSELITO DEL ROSSO MALPELO. Väga huvitav oli üks juuniorklassi koer, BLONDE. Kasvatajatel soovitasin aretuses mitte

ületada standardis määratud kõrgust (luatud maksimaalselt 0,5 cm.), sest see võib endaga kaasa tuua *teatud* kehaosade telgede muutumise.... Peale selle, mitte kasutada paljunemiseks isendeid, kellel on liigne *displasia dell'anca marcato (RX)* – olgugi, et mõnedel sellise geneetilise veaga isenditel on perfektne kõnnak.

HISPAANIA MASTIF. Jälle suur osalejate arv – 10 koera. Võin kinnitada, et kohtasin igas klassis väarikaid koeri. Isegi juuniorklassis, klassi parimaks hindasin LADY CARLA TORNADO ERBEN. Avaklassis andsin klassi võidu numbrile ELTON Z KRAJE SOKOLU ja valisin selle koera ka tõu parimaks ja tšempionklassi emaste hulgast VSP HESSI MASTIBE– hea kasvuga jõulised ja musklilised isendid, suurte peadega ja õige kerega. Küllaltki tüüpilised silmad, hea pigment. Õlgede ja tagaosaga nurgad head. Ei mingeid erilisi defekte.

TIIBETI MASTIF. See tõug avaldas mulle kõige enam muljet. Kõigepealt kataloogi registreerunute suur arv, mis on omamoodi väike rekord, hindamine kulges väga ladusalt koos tubli ja sümpaatse ameerika kolleegi KRISTI SHERLING'iga, kes suhtus sellesse raskesse vooru täieliku pühendumusega.

Lõpuks ometi nägin sellist tiibeti mastifit nagu see minu arvates välja peaks nägema ja mida ei näe näitustel kuigi sageli. Tugev luustik ja ideaalne kasv, majesteetlik ilme. Lai, raske pea, massiivne kolju, tiibeti mastifile väga tüüpiline ilme – tõsine, kuid heatahtlik; tugev keha, korrektsed õlad. Ilus aeglane ja mõõdetud samm, ilus impulsiivne, kuid elastne traav. Ideaalse kvaliteediga karv – nii alus- kui pealiskarv. Kindlasti soosib teie maa temperatuur rohkem sellise kauni karvkatte tekkimist kui Kesk-ja Lõuna-Euroopa kliima. Seepärast omistasin BIS auhinna sellele kauni tõu esindajale.

Nüüd jääb mul ainult üle võtta see lühike ülevaade kokku tänusõnadega näituse organiseerijatele, nii kohtunike majutuse kui ka töötingimuste osas. Signora Kaire Meristo juhtis kõike suurepäraselt ning tänu kellele said KRISTI SHERLING ja allakirjutanu nautida vaimustavalt kaunist balletiõhtut Romeo ja Julia'ga suurepärasel esituses, mida niisutasid KRISTI pisarad, kes oli väga liigutatud kahe veronalase romantilisest ja õnnetust armuloost.

Suurepärane oli ka klubi õhtusöök duellantide minietendusega.

Tänan, et osutasite mulle sellist tähelepanu, loodan, et kohtume veel.

Alfredo Alessandri